

Hírek

A Magyar Pedagógiai Társaság tevékenységéről

A *Neveléslélektani Szakosztály* – együttműködésben a Magyar Pszichológiai Társasággal május 28-án a Kommunikációs képességek fejlesztésének tapasztalatai a pedagógusképző intézményekben címmel rendezett vitát Debrecenben.

A *Neveléslélektani Szakosztály* és a Szolnok Városi Tagozat összejövetelén április 18-án Szolnokon Demeter Katalin mutatta be az "intenzív-váriáció" tanulási rendszert.

Az *Általános Iskola, a Gimnáziumi és a Neveléslélektani szakosztály* közös rendezvénye volt Budapesten, a Szent István Gimnáziumban Ancsel Éva előadása Az ember lehetőségei címmel.

A *Testi nevelési Szakosztály* külön vitát rendezett a közoktatási törvény szakmai koncepciójáról.

A *Családpedagógiai Szakosztály* a II. kerületi Önkormányzattal karöltve a családi nevelés oktatását a felsőoktatásban szorgalmazó programot fogadott el.

A *Neveléstudományi Szakosztály* ősszel Szolnokon kétnapos elméleti konferenciát szervez az Osztályfőnökök helye, szerepe témában.

A *Gyermekek és Ifjúságvédelmi Szakosztály* a Népjóléti Minisztériummal kötött együttműködési megállapodást, saját centenáriumi ülést tartott, kéri, hogy témájával önálló szekció lehessen a Nevelésiügyi Kongresszuson.

A *Neveléstörténeti Szakosztály* ülésén a "Neveléstörténet a felsőoktatásban" c. témát vitatták meg Bajkó Máttyás előterjesztésében.

A VI. *Nevelésiügyi Kongresszus* előkészítése jegyében zajló tudományos előadások első sorozata Pataki Ferencnek Az iskola szociálpszichológiai problémái címmel tartott s az Új Pedagógiai Szemle 9. számában megjelenő – előadásával lezárult.

Az őszi szakaszban jeles külföldi előadók vezik át a szót, a nemzetközi-globális szempontok érvényesítésére hívandó fel a hazai szakma figyelmét.

Újabb csatlakozó szakmai, illetve gyermek-, ifjúságérdeklő szervezetek a Nevelésiügyi Kongresszus előkészítő bizottságába:

Bolyai Matematikai Társulat, Cigány Ifjúsági Szövetség, Budapesti Pedagógus Kamara, Nevelő Otthonok Nemzetközi Szövetségének (FICE) Magyar Bizottsága, a Nemzetközi Óvodapedagógiai Szervezet Magyar Bizottsága, az Iskolai Esélyegyenlőségért Egyesület.

A Magyar Drámapedagógiai Társaság DPM (Drámapedagógiai Magazin) címmel folyóiratot indított. Főszerkesztő a Társaság elnöke, Debreczeni Tibor. Szerkesztőség címe: 1251 Bp., I. Corvin tér

A Gyermekek Magyarországi Fóruma – mint a "Boldog gyermekkorért, az ifjúság biztonságos jelenért, jövőért, fórum" egyik társrendezője (a MPT is az volt) kiadja a fórum jegyzőkönyvét.

A Veszprém megyei Tagozat és a Báthory Iskola közös kiadásában adta ki Bartók Péternek Önálló ismeretszerzésre nevelés az iskolai könyvtárakban című munkáját.

Az ELTE Társadalom- és Nevelépszichológiai Tanszéke ajánlja az Iskolapszichológiai Kiadványsorozat 19., új kötetét, Bácskai Júlia: Önismereti csoportok céljai és módszerei. Alkalmazások egészséges kamaszok csoportjában. Ára: 50,- Ft.

*

Felkészülés a heurisztikus programozású olvasás-tanítási módszer elsajátítására

1991. július 15–17-ig a *debreceni Békessy Béla Úti Általános Iskola* adott helyet a Tolnai Gyuláné nevével fémjelzett tanfolyamnak.

A program alkotója maga készítette fel az érdeklődő pedagógusokat – mintegy 60 főt – a módszer alkalmazására, amely igazán halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek oktatásában lehet eredményes.

Innovációs Napok

A *Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet* augusztus 26–30. között rendezte meg másodikára, közel 200 fő részvételével a *Hajdú Bihar Megyei Innovációs Napokat*. A rendezvény célja az volt, hogy az öt éve elindított innovációs pályázaton díjazott pedagógusok, óvodák és iskolák közösségei lehetőséget, s minél nagyobb nyilvánosságot kapjanak elért eredményeik bemutatására. A helyi innováció alapfeltétele az intézményi önállóság, melyről Gazsó Ferenc tartotta meg a rendezvény nyitóelőadását. Szebenyi Péter a NAT, Nagy József a vizsgarendszer és az innováció kapcsolatáról beszéltek. Vekerdy Tamás és Horvát H. Attila az országosan népszerű és alternatív pedagógiák tartalmi lényegét ismertették.

Bartháné Kmetty Éva a helyi, Kiss Albertné a KFA pályázat tapasztalatairól számolt be.

Az egyik legnagyobb érdeklődést kiváltó előadást Zsolnai József tartotta a közoktatás minőségi fejlesztésére kidolgozott programjáról. Hasznos ismereteket szerezhettek az iskolai szerkezetváltásra készülő pedagógusok Liskó Ilonától, aki ennek szociológiai és társadalmi feltételeiről szólt.

A négy szekció munkájában csaknem húsz, önálló programmal dolgozó pedagógus, óvodai- és iskolai közösség mutatkozott be, és vitatta meg az érdeklődő kollégákkal elképzeléseit.

*

Az általános iskolák felső tagozata számára új, alternatív képességfejlesztő anyanyelvi – irodalmi nevelési program készült, melyet az elmúlt tíz évben 210 iskolában próbáltak ki sikeresen. Most a *Művelődési és Közoktatási Minisztérium* az orszá-

gos terjesztését 32572/1990. (MK. 11/1990.) számon engedélyezte.

A program neve: *Nyelvtan – kommunikáció – irodalom tizenéveseknek* (NyKIT)

A program vezetője: Dr. Bánréti Zoltán.

"*Programleírás*" című összefoglaló – ismertető tanterv megrendelhető az *MTA Nyelvtudományi Intézet* gazdasági osztályán (1014 Budapest, Szent-háromság u. 2.)

*

A *Kandó Kálmán Műszaki Főiskola székesfehérvári Számítógéptechnikai Intézete* által 1992. februárjában számítástechnikai kiegészítő általános iskolai tanári szak indul. (A lehetőségekről korábban közlemény jelent meg a *Köznevelés* 1991. évi 20. számában.) A képzésről kiadott tájékoztató megtekinthető a megyei pedagógiai intézetben dr. Háló Magdolna pedagógus munkatársnál.

A főiskola címe:

8002 Székesfehérvár, Pf. 34.

Az "Eötvös József" Cigány-Magyar Pedagógiai Társaság tájékoztatója

A) Az "*Eötvös József*" *Cigány-Magyar Pedagógiai Társaság* a szakmai pedagógiai munka színvonalának emelése érdekében tervezi

– az óvodai nevelési program és útmutató összeállítását;

– az iskolai egyéni és csoportos felzárkóztatáshoz, differenciált foglalkoztatáshoz programok és útmutatók készítését;

– a "*Cigány nevelés és kultúra*" c. időszaki kiadvány újabb füzetének megjelentetését, amellyel a cigány hagyományok és kultúra tanórai, illetve tanórán kívüli beépítéshez adnak segítséget.

Hét megye óvodai és iskolai kísérletének eredményeit mutatja be a "*Cigány nevelés és kultúra*" c. füzet júniusi száma. Ezen kívül a cigány anyanyelvet az oktatás szemszögéből vizsgálja. Tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokhoz nyújt segítséget a vizualitás és szókincsbővítés, beszédfejlesztés területein. Gyermekekrajzok (a gyermekrajz-pályázatról) és mesék teszik színesebbé a kiadványt.

Készülő második kiadványunk a "*Cigány kultúra és művelődés*" nemzetközi konferenciájának anyagát és a közoktatási törvénytervezet szakmai prog-

ramja a Társaság által szervezett vitájának jegyzőkönyvét tartalmazza. A vitán cigány és magyar etnikumú pedagógusok, szakértők, valamint az irányítás képviselői vettek részt. A nevelő-oktató, fejlesztő munkához rendelkezésre áll a *"Cigány nevelés és kultúra"* c. videofilm-sorozat 10 kazettája.

B) A szakmai, pedagógiai munka színvonalának további emelése érdekében és a tapasztalatok országos közreadása céljából kérjük a cigány gyermekeket nevelő pedagógusokat, hogy munkájuk eredményeiről készült írásos, audiovizuális anyagokat küldjék meg címünkre.

C) Várjuk az érdeklődő intézmények, kollégák megrendeléseit kiadványainkra, kazettáinkra az alábbi címen:

"Eötvös József" Cigány-Magyar Pedagógiai Társaság

1045 Budapest, Tél u. 64. II/5.

Tel.: 06-1/1605-625

D) Az óvodai, iskolai nevelő-oktató munkafejlesztéséhez felhasználható – az 1990. évi CIV. törvény alapján – kiegészítő normatív támogatás azon intézmények részére, melyek szervezett keretek között (egyéni vagy csoportosan) biztosítják a cigány gyermekek differenciált felzárkóztatását.

Az etnikai oktatás intézményrendszere nem alakult ki. Országos tapasztalatunk, hogy ennek ellenére a pedagógusok a helyi sajátosságoknak, adottságoknak, a hagyományoknak megfelelően nevelik, oktatják a cigány gyermekeket.

Kérjük az érintett intézményeket, pedagógusokat, hogy a fenti törvénynek megfelelően járjanak el önkormányzatunknál, a kiegészítő normatív támogatás ügyében. Az 1990/91-es tanévi igény pótlólag is benyújtható közvetlenül a *Belügyminisztérium Művelődési Gazdasági Főosztályához* Madaras Katalin szakreferens nevére (1054 Budapest, Kossuth L. tér 4).

Tájékoztatónkat eljuttattuk a megyei és fővárosi Polgármesteri Hivatalok főjegyzőinek is.

Rácz Gyöngyi elnök
Nagy Ferenc főtítkár

*

A marosvásárhelyi *Bolyai Liceum* a következő kérréssel fordul az iskolák vezetőihez:

Térítés ellenében vennének selejtezett számítógépeket. Az adásvételt hivatalosan igazolnák.

Kérjük a Kollégákat, hogy ha ez lehetséges, vegyék fel a kapcsolatot Szabó Sándor történelem szakos tanárral.

Címe: Tirgu-Mures
Str. Constantin Romanu
Vivu D/7. II. 10.

*

A *nyírábrányi Általános Iskola* megvételre kínálja 3 éves ROBUR típusú 20 személyes autóbuszát. Az autóbusz friss műszaki vizsgával, új gumikkal, felújított motorral van ellátva.

Irányár: 300.000,- Ft (ÁFA nincs.)

Érdeklődni lehet az iskola vezetésénél.

Címünk: 4264 Nyírábrány
Iskola u. 8.

*

A *zánkai Gyermekszervezet Történelmi Múzeum* történelmi múltunk emlékeinek megőrzése érdekében továbbra is várja a megszűnő vagy már megszűnt úttörőcsapatok és intézmények bármilyen jellegű anyagait.

Vezetője: Miklós Tamás.

Címünk: 8250 Zánka.

Megrendelésre ajánljuk

A) Az alábbi kiadványokra nagyobb példányszám-ban is fogadunk el megrendeléseket:

– Innovációs füzetek 3.

Barabás Ernőné – Kiss Lászlóné:

Német nyelvi program óvodás gyermekeknek.

Ára: 90,- Ft.

– Innovációs füzetek 9.

Szűcs Józsefné:

Óvodai udvari játékok.

Ára: 95,- Ft.

Személyiségfejlődés és módszerek (az óvodás-korú gyermekek megismerését és fejlesztését segítő módszerek, eszközök leírásának gyűjteménye).

Ára: 200,- Ft

– Bartha Jánosné – Lada Bálintné:

Életrajzi gyűjtemény (segédanyag a NYIK – programhoz).

Ára: 26,- Ft.

– Módszertani útmutató az értő olvasás elsajátításának vizuális módszeréhez az általános iskola 1. osztályában tanulók számára.

Ára: 60,- Ft.

– Munkafüzet az értő olvasás elsajátításának vizuális módszeréhez az általános iskola 1. osztálya számára.

Ára: 70,- Ft.

– Feladatgyűjtemény az általános iskolai alsó tagozatos matematika tanításához 1–4. osztály részére.

Ára: 40,- Ft (osztályonkénti bontásban).

– Biológiai alapismeretek tankönyv 5. o.

Ára: 25,- Ft.

– Biológiai alapismeretek munkafüzet 5. o.

Ára: 20,- Ft.

– Földrajzi alapismeretek tankönyv 5. o.

Ára: 25,- Ft.

– Földrajzi alapismeretek munkafüzet 5. o.

Ára: 20,- Ft. (Ezek a kiadványok a környezet-ismeret helyett használhatók.)

– Ötletek a számítástechnika általános iskolai oktatásához

Ára: 70,- Ft.

B) Korlátozott példányszámban kaphatók a következő kiadványaink:

– Matematika feladatgyűjtemény az általános iskolai alsó tagozatos szakköri munkához.

Ára: 100,- Ft.

– Segédanyag az általános iskolai szakköri foglalkozáshoz 5–8. o. részére.

Ára: 60,- Ft (évfolyamonkénti bontásban).

– Feladatgyűjtemény az általános iskolai felső tagozatos matematika tanításához 5–8. o. részére.

Ára: 40,- Ft (évfolyamonkénti bontásban).

Megrendelési cím:

Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet

4024 Debrecen, Piac u. 42–48.

Pf. 40.

*

A hajdúszoboszlói 5. sz. Általános Iskola (4200 Hajdúszoboszló, Hőforrás u. 143. Tel.: 61-436) pedagógusai több téma kidolgozását végezték el:

Juhász Péterné: Számítástechnikai tagozat az általános iskolában. A feldolgozás a tárgyi-személyi feltételek taglalásán túl tartalmazza a 4–8. osztályra vonatkozó számítástechnikai tanterv és követelményrendszer kidolgozását, továbbá részletes tanmenetet a 4–5. osztály számára.

Végheső Sándor: A modulrendszerű technika tantervi kísérlet eredményei az 5–6. osztályban. A két tanév tapasztalatainak összegzése után a szerző részletes tananyagbeosztást és tanmenetet, va-

lamint követelményrendszert dolgozott ki az 5–6. osztály számára.

Fehér Lászlóné: Az idegennyelvek és számítástechnika tanításának óratervi-órarendi lehetőségei. A szerző az idegennyelvek, közöttük a tagozat jellegű idegennyelvek, valamint a számítástechnika tanításához dolgozott ki az eddigi óratervhez illeszkedő, kiegészítő óratervi változásokat és órarendi sémákat a 3–8. osztályig terjedően.

Tandaryné Tóth V.: Humán biológiai mérések. A tanulók egészséges táplálkozása kérdéskörében végzett vizsgálatokat a szerző az ELTE Embertani Intézete által összefogott, irányított, általában a megyék 1–1 iskolájában végzett munkálatok során. A tapasztalatok összegzésén túl a gyermekek helyes étrendjére vonatkozó ajánlások és életreceptek is találhatók a munkában.

A szerző pedagógusok készséggel adnak részletesebb tájékoztatást, útmutatást, tartanak érdeklődők számára megbeszélést. Igény szerint a kidolgozott témákat közreadják, rendelkezésre bocsátják. Érdeklődni lehet az iskola címén.

Márton József
igazgató

*

A Győr-Ménfőcsanak-Ménfőcsanak Megyei Pedagógiai Intézet támogatásával – Bán Elvira, Friedery Lászlóné, Németh J. László és Robotka Csaba pedagógusok összeállítottak egy történelem feladatgyűjteményt 8. osztályos tanulók részére. A feladatgyűjtemény tematikája a Minisztérium által kiadott Témajegyzéken alapul. A kötet a tanítás-tanulás folyamatában, az egyes témakörök végén és az év végi összefoglalás során – beleértve a 4 évre történő visszatekintést is – egyaránt használható. Olyan térképeket is tartalmaz, amelyek a KTA-ban eddig nem szerepel(het)tek.

A gyűjtemény közel 300 tesztfeladattal és megoldási kulccsal van ellátva.

Megrendelési cím:

Mécs László Lap- és Könyvkiadó

1061 Budapest, Jókai tér 10., vagy:

Németh László 9374 Iván, Árpád u. 18.

*

Megjelent a "Szakköri füzet 8. osztályos vegyész szakkörök számára" c. 138 oldalas kiadvány, mely-

nek szerzője Varga Attila, az egri 4. sz. Gyakorló Általános Iskola tanára.

A szakköri füzet 8 hónapra szóló tematikát tartalmaz havi 3x45 perces foglalkozásra. A tematika közel fele kísérlet (főleg tanulókísérlet).

A kiadvány 5–10 perces kiselőadások témajavaslatát és irodalomajánlást is tartalmaz.

Ára: 200,- Ft/db.

Megrendelési cím:

Heves Megyei Pedagógiai Intézet

3300 Eger, Széchenyi út 47.

Pf. 196.

A biológia tanításának – tanulásának segítésére 6–7–8. osztályos biológia feladatgyűjteményt és témazáró feladatokat állított össze a *celldömölki Tanárok Alkotó Közössége*.

Arra törekedtek, hogy a feladatgyűjtemény logikailag, szakmailag és módszertanilag illeszkedjen a tankönyv, munkafüzet és tanári segédeszközök anyagához. A 6. és 8. osztályos feladatgyűjtemény és témazáró az esetleges záróvizsgára való felkészüléshez is segítséget jelenthet a tanulóknak.

Évfolyamonként a feladatgyűjtemény + témazáró feladatok ára: 50,- Ft.

A tanárok számára – évfolyamonként – a megoldásokat is tartalmazó kitöltött Biológia feladatgyűjteményt és Biológia témazáró feladatokat küldenek. A megrendelőlön külön szíveskedjenek a tanári példányszámokat feltüntetni.

Megrendelési cím:

PAUZ Fénymásoló Műszaki Tanácsadó

9500 Celldömölk, Sági u. 9.

A *gyulai 1. sz. Általános Iskola* Palotai Lászlóné vezetésével elkészítette a HÁZTARTÁSTECHNIKA HELYI TANTERV-ét, amely tartalmában és terjedelmében alkalmas a megújuló TECHNIKA tantárgy e fontos témakörének önálló feldolgozásához, adaptálásához. A tantervhez SEGÉDANYAGOK is készülnek. Már kapható a "Gyöngyfüzés, gyöngyszövés" és a "Fonás".

Adaptálható "Helyi Tanterv"

Irányára: 300,- Ft.

Segédanyagok (összesen 13 témakör)

Irányára: 1.300,- Ft.

A *budapesti Németh László Kísérleti Nyolcosztályos Gimnázium* 1–2. évfolymán használt ORBIS LATINUS c. kétkötetes latin tankönyv iránt nagy érdeklődés mutatkozott.

Megrendelés esetén az iskola vezetői közvetlenül felveszik a kapcsolatot a megrendelővel.

Cím: 1131 Budapest, Kilián György u. 15–17.

Tel.: 06–1/120–8276, 120–8486

A SZÁMÍTÓGÉP ISKOLAI és OTTHONI TANULÁSBAN való használatához *OKTATÓPROGRAM-KATALÓGUS* készült, amely körülbelül 2500 program leírását tartalmazza a Magyarországon elterjedt mikroszámítógépekre. A katalógus a számítógépes programok iskolai oktatásban való használatát ismerteti. Egyben útmutatást ad a szülőknek azok otthoni alkalmazására is. A könyvet ajánljuk minden pedagógusnak, a számítástechnikát kedvelő diákoknak és minden családnak, amely rendelkezik számítógéppel. A számítógép nemcsak oktatásra használható. A katalógus valamennyi géptípusra, csaknem minden tantárgyra, valamint az iskolai adminisztráció, könyvtár, oktatóprogramírás segítésére tartalmaz programokat, tantárgy szerinti bontásban.

Terjedelme: 280 oldal.

Irányára: 180,- Ft.

Megrendelési cím:

Lugosi Antalné szerző

1327 Újpest 3. Pf. 91., vagy:

Nagy Zoltán

Fővárosi Pedagógiai Intézet

Budapest, Horváth M. tér 8.

Tel.: 06–1/1136–860/30. mellék.

Társadalmi igény alapján egyes helyi önkormányzatok szorgalmazták a korábban megszüntetett iskolák visszatelepítését.

A tárgyi és személyi feltételek megléte esetén is komoly gondot okozhat az, hogy az általános iskolai nevelés és oktatás – érvényben levő – tervében szereplő óratervi javaslatok csak az úgynevezett alapesetekre vonatkoznak. Így ebben csak az összevont 1. és 3., 2. és 4. osztályú tanulócsoporthoz

számára találhatók meg az óratervek. Előfordul azonban, hogy úgynevezett "speciális összevonású 1-4, 1-3, 1-2, 2-3, 3-4. osztályú" tanulócsoporthoz indítása indokolt. Ezekre vonatkozóan azonban központi óratervek és órarendek nem állnak rendelkezésre. E hiány pótlására készítette el a *Baranya Megyei Pedagógiai Intézet* hét variációban a hetes óraterv és órarend javaslatokat.

Ára: 400,- Ft.

Megrendelési cím:

7621 Pécs, Széchenyi tér 9.

Selb Györgyné - dr. Ballai Béla: *Barátok között* (Orosz tankönyv az általános iskola 8. o. számára.)

Az új 8. osztályos alternatív orosz tankönyv a realitást szem előtt tartva differenciált. Alkalmas arra, hogy a nyelvet tovább tanulni már nem szándékozó tanulók ismereteit lezárja, elegendően alapozva előkészíti a középiskolára a nyelv iránt érdeklődőket. A 14 leckében szituációkban, párbeszédes módon egy kétgyermekes magyar család rövid moszkvai turistaútjának és orosz barátai meglátogatásának fordulatos történetét dolgozza fel. Újszerű gyakorlattípusai: Internacionális szó-tár, Ismétlő szó-tár, Tollbamondás-helyesírás további tetszőleges feldolgozási lehetőséghez nyújtanak ötleteket.

Megrendelési cím:

Országos Továbbképző, Taneszközfejlesztő és Értékesítő Vállalat

8200 Veszprém, Szabadnép u. 15.

A tankönyvhöz a fenti szerzők - az általános iskolai oktatásban először - nyelvtani összefoglalót készítettek. E külön füzet címe: **OROSZ NYELVTANI ÚTMUTATÓ ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK SZÁMÁRA.**

Megrendelési cím:

Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Intézet

6000 Kecskemét, Katona József tér 8.

A *JATE Pedagógiai Tanszéke* által szervezett diagnosztikus értékelési kísérletorozat ideje alatt végzett elméleti munkáról, illetve a mérések eredményeiről néhány kiadványt terveznek megjelentetni. Ezek sorát a Diagnosztikus pedagógiai értékelés című kötet nyitja. A tesztek és az eredményeket később külön értékelési segédletek, füzetek formájában adják közre.

Megrendelési cím:

JATE Pedagógiai Tanszék

Csomor Jánosné

6722 Szeged, Petőfi sgt. 30-34.

A *Kulturális Informatikai és Innovációs Kft.* (1011 Budapest, Corvin tér 8.) adja ki a Közzétartási Levezetőséget, amely mágneses lemezre írt lap. Commodore 64-es számítógéppel és 1541-es lemez-meghajtóval lehet képernyőn olvasni. Egy lemezen 200 oldalnyi szövegtartalom van, amely gyorsan másolható. Az információk kinyomtathatók. Megjelenik évente hatszor, előfizetési díja: 3.900,- Ft. Megrendelhető a fenti címen.

Megjelent Szikszai Lajosné dr. *Stilisztika* c. könyve főiskolai jegyzet formájában.

A *Kölcsey Ferenc Tanítóképző Főiskola* docense verses és prózai műveken keresztül mutatja be a stíluselméletet. Példaszövegek közlésével stilisztikai szöveggyűjteményt ad, illetve gyakorlataival szolgálja a stílusfejlesztést.

A jegyzet ára: 141,- Ft.

Egyének és könyvtárak utánvétellel szerezhetik be a szerzőtől.

Címe: 4026 Debrecen, Péterfia u. 1-7.

A *Veszprémi Akadémiai Bizottság* gondozásában és dr. Dobos Tibor szerkesztésében megjelent a "Környezetgazdálkodás értelmező szótára". A környezetgazdálkodási értelmező szótárnak az a rendeltetése, hogy mindazoknak, akik a környezet-használatot művelik, ismeretanyagot nyújtson az egyes fogalmak helyes hazai értelmezéséhez. (A kiadó a szakemberek véleménye alapján a következő kiadást német és angol nyelven is közreadja, hogy ezáltal is közelítsenek a nemzetközi fogalmak egységes értelmezéséhez.)

Ára: 200,- Ft.

Megrendelési cím:

MTA Veszprémi Akadémiai Bizottság

8200 Veszprém, Vár u. 37.

Pf. 178.

A Nemzeti Szakképzési Intézet Programfejlesztő Osztálya irányításával négy munka- és oktatófüzet jelenik meg 1991. autusztusában a magángazdálkodás témakörében:

Családi költségvetés
Adó
Bankbetétek és -hitelek
Kötvények és részvények

A füzetek a 16-18 éves fiatalok számára készültek azzal a céllal, hogy segítsék racionális fogyasztói magatartásuk kialakulását, a jövedelemmel való ésszerű gazdálkodáshoz szükséges ismeretek elsajátítását. A füzetek közérthető stílusban, gyakorlatorientáltan foglalják össze a magángazdálkodás legfontosabb témaköreit. A tanultak ellenőrzését segítik a füzetek végén található feladatsorok.

A program valamennyi középfokú tanintézetben megvalósítható, a szakmunkásképző iskolákban az elavult üzemgazdasági ismeretek helyett ajánljuk, a szakközépiskolákban a gazdasági, vezetési és szervezési ismeretekbe illeszthető, a gimnáziumokban - ahol gép- és gyorsírás fakultáció van - a gazdasági ismeretek tananyag kiegészítésére, másutt pedig az osztályfőnöki órákon, a gép- és gyorsíró szakiskolákban az új Gazdálkodás alapjai tankönyv I. fejezetének - Háztartásgazdaságtan - segédanyagként. A közgazdasági szakközépiskolákban az I. osztályos gazdasági és jogi alapismeretek hasznos kiegészítője lehet.

Az iskolák - a törzspéldány megvásárlása után - helyileg sokszorosíthatják és akár a tanulóknak is rendelkezésre bocsáthatják.

A négy füzet ára: 400,- Ft.

Megrendelési cím:
Nemzeti Szakképzési Intézet
1087 Budapest, Berzsenyi u. 6.
Tel.: 06-1/114-1009.

Néhány év szünet után a *Rajztanítás* örökébe lépve a *Művészeti vizuális nevelés* című szakmai módszertani folyóirat jelent meg. A megrendelt számokat a szerkesztőség az előfizetőkhoz juttatja.

Érdeklődni a publikálási lehetőségekről és az előfizetés iránt a következő címen lehet:

Művészeti Vizuális Nevelés szerkesztősége
Kovács Júlia szerkesztő

1025 Budapest, Zöldlomb u. 24.
("A" lépcsőház, fsz. 1.)

A gyermek- és ifjúságvédelem c. folyóirat 1990-től az OIK Gyermek- és Ifjúságvédelmi Önellő Osztálya és a Nevelő Öthonok Nemzetközi Szövetsége Magyarországi Egyesülete kiadásában jelenik meg.

Ára: 48,- Ft.
Szerkesztőség címe:
1032 Budapest, Zápor u. 50.
Tel.: 06-1/1887-104

Hírek a megyei Pedagógiai Intézetekből

Hajdú-Bihar

A tehetséggondozás sajátos feladatai és fejlesztési lehetőségei a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában

Az iskola a szakképzés speciális fajtáját, a középfokú zenészképzést végzi. Tevékenységében szorosan kapcsolódik a regionális körzet zeneiskoláihoz, ahonnan utánpótlását nyeri, valamint a zenei felsőoktatási intézményekhez, amelyekben végzős növendékeink döntő többsége továbbtanul. Jellemző ennek nagyságára, hogy érettségizett tanulóink körülbelül 70 százaléka kerül be ezekbe az intézményekbe, így elősorban a Debreceni Konzervatóriumba.

A tehetséggondozás iskolánkban úgynevezett komplex képzés keretében történik, a szakmai zenei és közismereti tárgyak összehangolt és egyidejű oktatásán keresztül. Különös hangsúlyt helyezünk a humán tárgyak oktatására. Jövő tanévtől az olasz nyelvoktatás beindításával négyre növeljük a választható nyelvi tantárgyak számát. A kortárs zene oktatását a modern számítógépes technika segítségével, jól felszerelt akusztikai stúdióinkban igyekszünk bővíteni.

A tehetséggondozás kiszélesítése érdekében terveink szerint oktatásunkat két előkészítő osztály beindításával hat osztályosra igyekszünk bővíteni. A jövő évben ennek kezdeteként meghirdetjük a felvételt az általános iskola 8. osztályába, ahol zenei és közismereti képzést egyújdíjugel fogunk folytatni. Ezzel remélhetőleg ki tudjuk szélesíteni a tehetséggondozás körét és lehetőségeit is.

Ez évben került sor iskolánk műemlékileg védett hangversenytermének régóta esedékes felújítására, de továbbra is megoldatlan az épület külső tatarozásának kérdése. Hangszerállományunk nagyfokú elhasználódása szorító gondunk, hiszen a beszerzésre anyagi lehetőségeink mindinkább beszűkülnek. E problémák megoldására várunk fokozott segítséget és támogatást.

Kökényessy Miklós
igazgató

Vita a készülő Oktatási Törvényről

1991. március 11–12–13-án Hajdú–Bihar megye általános és középiskoláinak nevelői, az önkormányzatok képviselői vitatták az *Oktatási Törvény tervezetét*.

Három helyszínen folyt az eszmecsere, vitavezetők a törvényalkotásban résztvevő szakértők voltak:

Balmazújvároson *Honti Mária*, államtitkár, Berettyóújfaluban *Hoffmann Rózsa*, a budapesti Németh László Gimnázium igazgatója, Debrecenben *Horn György*, az Alternatív Közgazdasági Gimnázium pedagógiai vezetője.

A törvénytervezet erényeként fogalmazódott meg: egyenes folytatása az 1985-ös törvény pozitív vonulatainak;

- az iskolák javát szolgálja a tervezett törvény keretjellege;

- nagy lehetőséget biztosít az alternativitásnak; Aggodalomra ad okot, amiért nem kezeli egységes eszként a teljes oktatásügyet (külön óvodai, szakképzési, felsőoktatási törvény).

Mindhárom helyszínen felvetődött a jelenlegi finanszírozás tarthatatlansága, amely különösen a kistéleppülések önkormányzatait sújtja. A normatív finanszírozás a nagy városokban sem előnyös, mert "mammut"-iskolák létrehozására ösztönöz.

Kérdések azok a garanciák, amelyek a törvény végrehajtását biztosítják mindaddig, amíg az oktatást nem kezelik stratégiai ágazatként.

Új Imréné
intézeti munkatárs

*

A PREFER (preventív fejlettségvizsgáló rendszer 4–7 éves gyermekek iskolakészültségének értékelése) című kiadvány utánnomása elkészült.

Mivel ezek a kiadványok könyvtárusi forgalomba nem kerülnek, így intézetünknel lehet megrendelni a kiadványt.

Ára: 250,- Ft.

Cím: Barna Ildikó

Megyei Pedagógiai Intézet Könyvtára

4024 Debrecen, Béke u. 41. sz.

*

1990. január elején megjelent Hajdú–Bihar megyében a *Jó(l) tudni! helyestrési munkafüzet*. Egy év alatt 10.000 db fogyott el a megyében, s jelenleg is nagy az igény a könyv iránt.

1991-ben új kiadásban jelenik meg a munkafüzet. A könyv 60 alapvető helyesírási szabályt tartalmaz, leegyszerűsíti, közérthetőbbé teszi az AKH szabályait. A munkafüzet tankönyvként használható az általános iskolák felső tagozatában és a szakmunkásképző intézetekben, de ajánlott minden iskolatípusban. A tapasztalatok szerint az első 30 szabály megtanulása és a feladatok megoldása után a tanulók helyesírása láthatóan javul.

Jelenleg készül a könyv 2. része, ami gimnáziumi tanulók számára lesz hasznos.

A könyv szerzői megyei és országos megrendelést egyaránt teljesíteni tudnak.

A könyv irányára: 70,- Ft.

Megrendelési cím:

PHOENIX Könyvkiadó

4017 Debrecen, Pf. 32.

Waldorf-csoport működése a BARNEVÁL Óvodában

Nevelőtestületünk több éve folyamatosan ismerkedik a Waldorf pedagógiával. E koncepció gyermekközpontúsága, mélyéges humánuma arra készítetett bennünket, hogy óvodánk pedagógiai gyakorlatát a Waldorf-pedagógia szemléletével hassuk át.

1989. szeptember 1-jétől óvodánk egy csoportjában megszerveztük az úgynevezett "Családias csoportot". A csoportszobát, a gyermekek tevékenységét a Waldorf-pedagógia követelményének megfelelően alakítottuk ki. Az itt elért munkasikerek készítettek bennünket arra, hogy egyre intenzívebbé tegyük kapcsolatunkat a solymári Waldorf Óvoda vezetőjével, Anette Stroteric-kel és Vekerdy Tamás pszichológussal, az Országos Köz-

oktatási Intézet munkatárával.

Az együttműködés eredménye:

- hat kollégánál bekapcsolódott a Budapesten és Solymáron szervezett intenzív szabadképzésbe, ahol a Waldorf-pedagógiát sajátították el;
- az 1990/91-es tanévben két Waldorf-csoportot intéztünk óvodánkban.

E pedagógia sok örömet jelent számunkra. Munkánk középpontjában az érzelmi nevelés, a személyiség tiszteltetben tartása áll. "Minden gyermek más, minden gyermekhez másként kell közeledni ... Csak az tud szeretni, akiben él a szeretet. Csak az tud másokat lángragyújtani, aki önmaga is ég." E hitvallás a mi hitvallásunk is. A "szereteten természetesen nem valamiféle elkent, érzelmes konturaltan fogalom értendő. Itt arról a megismerő gesztusról van szó, amit a nevelő tesz a növényekkel irányába, átmenetileg eladva saját magát és saját szempontjait, hogy iskolázott intuíciójával a másik ember mindig rejtélyes, de megnyilatkozni vágyó lényét, lényegét tudja megragadni s a neki - a másik embernek - legmegfelelőbb módon kibontakozáshoz segíteni." (Vekerdy Tamás)

Programunk kialakításánál, megvalósításánál folyamatosan együttműködünk a szülőkkel. Céljainkkal azonosultak, segítik munkánkat. Ma még csupán a kezdeti lépéseken vagyunk túl, bízunk abban, hogy erőfeszítéseinket siker koronázza.

Kovács Lászlóné
óvodavezető
Debrecen, Sípós u. 6.

Pest

- A FAUNA Egyesület két éve alakult állatvédelmi tevékenységi körrel. Az állatvédelemre nevelés és propaganda, az állatmentés, a környezet-, a természet- és az állatvédő törvény előkészítése mind-mind célkitűzéseihez tartozik. Javasoljuk az érdeklődő biológiai tanároknak, szakkörvezetőknek és tagoknak, hogy a FAUNA Egyesületnél érdeklődjenek a sokféle tevékenységi körbe történő bekapcsolódásról. Címük: Budapest, II., Marczibányi tér 5. 10203. telefon: 133-5759.

- A Helyi Nevelési Rendszer kialakítói figyelmébe ajánljuk az amerikai (angol nyelvű) segédanyagokat betekintésre, illetőleg önköltséges másolással megvételre:

- Egészségnevelési tanterv (magyarul) minden évfolyam számára
- Háztartástan tanterv és tankönyvek - Iskola-program tájékoztató füzet
- Egészségnevelési tankönyv - Tanárképzési témakörök
- Diákönkormányzati tematika és program
- Egészségnevelési segédanyagok (tankönyv, ábra, magnó, dia stb.) a következő témákhoz: táplálkozás, szívműködés, vérkeringés, vérnyomás, rákmegelőzés, dohányzás és egyéb drogok, iskolai étkeztetés, környezetvédelem - Művészeti nevelés témakörű anyagok.

A fentiek betekintése illetve másolása Szöllősi Zsuzsa intézeti munkatárssal történő előzetes egyeztetés után lehetséges (telefonja: 185-0506, 185-2411).

Ezzel elkerülhető a felesleges utánjárás!

- Az 1991. év kiemelkedő zenei eseményei a W. A. Mozart művészetéhez kapcsolódnak. Ebben az esztendőben emlékezünk halálának 200. évfordulójára. A megyei rendezvények sorát február 22-én Vácott, a Bartók Béla Zeneiskolában megrendezett általános-, közép- és zeneiskolai tanárok továbbképzése nyitotta meg. Mozart műveiről Ungár István fővárosi szaktanácsadó tartott elmélyült, mindenki számára élményt és sok új ismeretet nyújtó előadást. Mozart muzsikáját a dunakeszi, szentendrei és váci zeneiskolások, zenei szakiskolások és a váci Karolina Kórus szólaltatta meg nagy sikerrel.

- *Új utakon a pszichológiában* címmel tanulmánykötet készül Lénárd Ferenc pszichológus-pedagógus professzor munkásságáról, illetve annak mindennapi felhasználásáról, fejlesztéséről, neves szerzők közreműködésével. Szerkesztői: Demeter Katalin és Rókuszfalvy Pál. Megrendeléseket a PMPI kiadványszerkesztőségébe várjuk: (Várható ára: 200,- Ft.) Budapest, Pf. 334. 1519.

- A Zebegényi Szőnyi István Emlékmúzeum Baráti Köre "Két nap a múzeumban" címmel ifjúsági ki-

rándulásokat szervez április 15-étől október 15-éig. A kirándulás során a Gorka Kerámiamúzeum, a Szőnyi István Emlékmúzeum megtekintése, "Játek a művészetek körül" c. műsor, börsőnyi és pilisi túrák, esztergomi hajókirándulás szerepel. Részvételi díj 783,- Ft/fő, illetve minden további napra 412,- Ft (szállás, reggeli, ebéd, vacsora). Részletes program és jelentkezés igényelhető a Szőnyi István Emlékmúzeum, Zebegény, Bartók u. 7. 2627. címen, illetve a (27) 70-104. telefonon.

*

- A Magyar Irodalomtörténeti Társaság tervezi a *Magyarantárók II. Országos Konferenciájának* megrendezését október 24-25. napjain Esztergomban, amelyet 26-án irodalmi kirándulás követne. Számítanak a Társaság tagjain kívül az általános iskolai és középiskolai magyartanárokra, érdeklődőkre.

A Fekete Sas Kiadó újdonsága!

Jassok, zsarók, caskavágók

Életképek a vagányvilágból, ó- és új argósztár

A századforduló sajátos légkörű "békebeli" alvilágáról "vallanak": a kor bűnözői, újságírói, a jasszversek és a tolvajnyelvű hadovák. A kötet argósztára a napjainkban született kifejezésekig mutatja be a "fattyúnyelv" különleges szókincseit.

Megrendelhető postai utánvétellel is:

Magvető Könyvesbolt

1137 Budapest, Szent István krt. 26.

Ára: 98,- Ft.

*

1991. március 13-án Győrött, az *Ortutay Általános Iskolában*, a résztvevők saját elhatározásából megalakult az *Új Magyar Iskoláért Egyesület* észak-dunántúli regionális szervezete.

A regionális szervezethez négy megye (Győr-Moson-Sopron, Vas, Komárom-Esztergom, Veszprém) tizennégy általános iskolája csatlakozott. Valamennyiben működik az értékközvetítő és képességfejlesztő program (ÉKP).

A szervezetben pedagógiai, igazgatói és szülői szekciók működését határozták el. Igazgatói és pedagógiai szekciót a négy megyét érintően, míg szü-

lői szekciót városonként (közigazgatási egységenként) szerveznek.

A pedagógiai szekció fő feladata a képzés, továbbképzés és szakmai fórumok, tapasztalatcserek rendezése. Fontos feladatnak tartják az ÉKP-ban részt vevő, ill. abba most bekapcsolódó pedagógusok felkészítését az 1991/92. tanévre.

A regionális szervezet szakmai támogatására a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Intézetet kérték fel.

*

A Németh László Társaság országos középiskolai tanulmány pályázatának eredménye

I. pályázat: A gyermeki fejlődés lélektani ábrázolása Németh László Kocsik szeptemberben című regényében

1. Papp Gabriella (Bethlen Gimn., Hódmezővásárhely)

2. Gácsi Zsuzsanna (Németh László Gimn., Budapest)

3. Kovács Éva (I. Géza Király Közgazd. Szakközépiskola, Vác)

Riegel Ágnes (Bolyai János Gimn., és Keresk. Szakközépiskola, Ócsa)

II. pályázat: Kodolányi János egy regényének elemzése vagy Sinka István lírájának bemutatása

1. Kálcsics Adrienn (Kisfaludy Gimn., Mohács)

2. Ébner Tünde (Gábor Áron Gimn., és Egészségügyi Szakközépisk., Karcag)

3. Walter Katalin (Berzsenyi Dániel Gimn., Sopron)

III. pályázat: Aki a tankönyveinkből kimaradt..

1. Szakács Réka Szilágyi Domokosról (Radnóti Miklós Gimn., Szeged)

2. Végvári Fruzsina Fazekas Mihályról (II. Rákóczi Ferenc Gimn., Budapest)

3. Felföldi Enikő Ratkó Józsefről (Korányi Frigyes Gimn., Nagykálló)

*

A Baranya Megyei Pedagógiai Intézet, hiánypótló segédanyagot jelentet meg az összevont tanulócsoporthal működő kisiskolák részére. A speciális összevonású osztályok számára készült óratervi és órarendjavaslatok megrendelhetők Pécsen, a Széchenyi tér 9-ben.

– A *Galgai vidéke és a nyugati palócság* gazdag folklór anyagát adja közre Maczkó Mária és Rónai Lajos gyűjteménye:

Rózsát ültettem a gyalogútra ...

Az *aszódi Petőfi Múzeum* kiadásában megjelent népdalgyűjteményt kiemelten ajánljuk valamennyi óvoda, általános-, közép- és zeneiskola népdalt szerető pedagógusa figyelmébe. Ára: 139,- Ft. Megrendelhető: Petőfi Múzeum, Aszód, Szontágh lépcső.

– Hasonlóan gazdag értékeket tartalmaz a *"Sej, Szada fahu..."* népfajzi olvasókönyv, amely a jeles napok köré csoportosított néprajzi, népzenei, helytörténeti, történeti tanulmányokat tartalmaz. Melegen ajánljuk megyénk valamennyi óvodájának, általános iskolájának és középiskolájának. Ára: 200,- Ft. Megrendelhető Székely Bertalan Általános Művelődési Központ, Szada, 2111.

Hírek a megyei Pedagógiai Intézetekből

Veszprém

A Veszprém Megyei Népművészeti Egyesület és a Megyei Művelődési Központ kellő számú érdeklődő esetén alapfokú "C" kategóriás *hímző, szövő és fafaragó tanfolyamot* indít 1991. szeptemberétől.

A felkészítés célja: olyan vezetők képzése, akik a népművészeti közösségek (szakkör, klub, fakultáció stb.) tagjainak képesek átadni a magyar népművészet elméletileg is megalapozott gyakorlati ismeretét.

Az alapfokú tanfolyamra történő beiskolázás-hoz középiskolai végzettség szükséges.

A tanfolyam időtartama két év. A foglalkozások szombati napokon lesznek. (Szövegeknek min-

den második héten, hímzők és fafaragók részére havonta egy alkalommal.)

A tanfolyam önköltséges; az első év tandíja: 2.500,- Ft. (Részletfizetés lehetséges.)

A hallgatók a tanfolyam befejezése után vizsgát tesznek, és eredményes vizsga esetén "C" kategóriás művészeti oktatói engedélyt kapnak az Országos Közművelődési Központtól.

Jelentkezni név, pontos cím és a szakág megjelölésével az alábbi címen lehet:

Veszprém Megyei Népművészeti Egyesület

8220 Balatonalmádi

Pf. 54.

A Veszprém Megyei Pedagógiai Intézet legújabb kiadványaiból

1.) *"Önképzés-továbbképzés"* című sorozatban megjelent:

– Kibocsátó tudásszint Veszprém megye általános iskoláiban az 1988/89. tanév végén. Szerkesztette: Orosz Sándor (1990. 3. k.)

– Magyar iskolatörténeti kronológia. Összeállította: Mészáros István (1990. 4. k.)

– Győri Pál: Az óvodások biológiai fejlettsége és fizikai erőnléte (1991. 1. k.)

– Az 1989/90. tanév évi tudásszintmérés eredményei Veszprém megye általános iskoláiban. Szerkesztette: Orosz Sándor (1991. 2. k.)

2.) *"Módszertani füzetek pedagógiai vezetőknek I. A pedagógiai értékelés"* c. sorozatban megjelent:

– Falus Iván: A megfigyelés mint a pedagógiai folyamat értékelésének módszere (1990. 5. füzet)

– Vajthó Erik: Tantárgyi feladatbankok (1990. – 6. füzet)

– Ballér Endre: Tantervfejlesztés az iskolában (1990. – 7. füzet)